

# GEEN MOMENTOPNAME, MAAR EEN CONTINU PROCES

Aan de hand van een uitgebreide praktijkcasus laat Barry Goedhart (vermogensplanner bij Wealth Planning en voorzitter Federatie Vermogens Planners) zien dat het opstellen van een vermogensplanning veel meer dan een momentopname is, maar juist een continu proces.

Barry Goedhart

In chronologische volgorde bespreek ik een aantal gebeurtenissen in het leven van onze relatie vanaf 2003.

**2003** – Jan de Vries (gehuwd en 2 kinderen van 21 jaar) is mede-aandeelhouder (met een belang van 20 procent) in een elektronicafabriek in de functie van bedrijfsleider. In 1996 heeft hij samen met vier anderen de aandelen verworven door een management-buyout. Jan heeft een hypotheek met daarnaast een vermogensopbouw in beleggingsfondsen. Bij start van de beleggingen is in 1996 een beleggingsprofiel opgesteld: ‘Neutraal/Offensief’ met een verhouding 65 procent aandelen en 35 procent obli-

## “NIET ALLEEN STROOMLIJNEN VAN BELEGGINGEN MAAR ADVISERING OVER TOTALE VERMOGEN”

gaties. In '96 is er 100.000 gulden geïnvesteerd en eind 2000 was dit bedrag aardig gegroeid. Zijn toenmalige ‘adviseur’ heeft echter niets meer van zich laten horen en de ontwikkeling ook nooit gemonitord, met als gevolg dat de portefeuille niet meer volgens het risicoprofiel was ingericht maar een verdeling bevatte van 93 procent aandelen en 7 procent obligaties. In 2003 hoorde Jan van zijn accountant – in verband met de IB-aangifte over 2001 – dat zijn beleggingen in één jaar tijd 64 procent minder waard geworden. Niet alleen de aandelen/obligatie verhouding was scheef gegroeid, maar ook bestond de aandelenportefeuille voornamelijk uit tech fondsen. In dat jaar werden wij ingeschakeld. De verpande beleggingsportefeuille werd opnieuw ingericht passend bij het risicoprofiel en met een brede spreiding. Verder wordt er een

jaarlijkse monitoring toegepast om te beoordelen of de portefeuille in lijn is met de verwachtingen en vindt er een jaarlijkse rebalancing plaats.

**2004** – De fabriek staat op het randje van faillissement, mede wegens het niet juist functioneren van de directeur als gevolg van ziekte. De oorspronkelijke eigenaar is redelijk vermogend waarna er voor wordt gekozen om de huidige directeur in goed overleg af te laten vloeien. De aandelen van de onderneming hebben een waarde van nul, dus de uitkoop is geen financieel probleem en er wordt een box 2 verlies gerealiseerd. De oorspronkelijke eigenaar uit 1996 gaat tijdelijk investeren in de onderneming waarna Jan directeur wordt. Na een reorganisatie gaat de onderneming weer de goede kant op.

**2006** – Op dat moment adviseren wij om een holding constructie op te zetten voor de drie overgebleven aandeelhouders. Vanuit privé worden de aandelen van de onderneming in drie afzonderlijke holdings ingebracht. Tevens worden de pensioenen – die in de jaren 1996-2001 zijn opgebouwd in de pensioen holding – overgebracht naar de persoonlijke holdings.

**2007** – Het huwelijk van Jan gaat niet meer zo goed en er wordt besloten om een echtscheidingsprocedure in gang te zetten. Jan voelt zich moreel verplicht om zijn ex-partner goed verzorgd achter te laten. De ex-partner van Jan wenst een eigen woning te kopen, maar heeft geen naast de alimentatie van Jan geen ander inkomen. Bij de echtscheiding is er een overbedeling van Jan richting ex-partner van 150.000 euro rentedragend tegen 4 procent. Er wordt voor gekozen om deze overbedeling schuldig te blijven. Tevens gaat Jan een financiering verstrekken van 300.000 euro tegen 7,0 procent. Daarnaast betaalt Jan een redelijk forse alimentatie zodat zijn ex-partner de maandlasten kan voldoen. Op deze manier ontstaat er



Barry Goedhart.

een voor beide partijen optimale situatie van inkomensstromen en besparing van belastingheffing.

**2009** – Jan komt een nieuwe partner (Jos) tegen voor zijn onderneming. Jos heeft ook een middelgrote onderneming waarvan de werkzaamheden complementair zijn. Besloten wordt om de twee andere aandeelhouders uit te kopen (deze lopen tegen de pensioengerechtigde leeftijd aan). Deze aandeelhouders ontvangen vanuit de uitkoop een aanzienlijk bedrag binnen de holding. Voor hen wordt er een vermogensplan gemaakt met als doelstelling de vermogens deels te gebruiken voor de uitvoering van de toegezegde pensioenvoorziening. Het andere deel van het vermogen kan worden gebruikt als inkomensaanvulling en voor ondersteuning van hun kinderen.

**2010** – De onderneming rendeert flink door en Jan heeft met zijn nieuwe ondernemingspartner besloten om beide ondernemingen te laten fuseren. Dit door middel van een aandelenuitgifte vanuit de onderneming van Jan in ruil voor de onderneming van Jos zodat Jos een 35 procentbelang krijgt. De fusie was een uitstekende zet.

**2011** – Jan besluit het rustiger aan te gaan doen en gaat een deel van zijn aandelen verkopen aan Jos. Hierdoor komt er een aanzienlijke storting in de holding van Jan. Jan heeft zijn pensioenopbouw vrijwillig voortgezet maar hij zal wel een deel van zijn pensioenrechten aan zijn ex-partner moeten overdragen. Doordat het inkomen (en uitgavenpatroon) van Jan in de loop der jaren flink is gestegen is, kan de pensioenopbouw (op basis van middelloonregeling) dit niet bijhouden. Het gevolg is dat Jan een aardig pensioentekort heeft. De ontvangen storting wordt dan ook weggezet in een defensieve portefeuille om hiermee het inkomen aan te vullen op de momenten waarop dit gewenst is. In dit geval worden er verschillende inkomensstromen weggezet met de volgende doelen: ‘Uitmundend leven’ in de periode 65-72 jaar, ‘Luxe leven’ in de periode 72-80 jaar, ‘Modaal leven’ in de periode 80+ jaar. Doelstelling is dat er in alle scenario’s voldoende vermogen is om het inkomen aan te vullen.

**2013** – Jan besluit er in zijn geheel mee te stoppen. Hij verkoopt alle aandelen in de onderneming maar bedingt wel een deel winstrecht. De beleggingsportefeuille wordt verder geoptimaliseerd om er voldoende inkomen uit te onttrekken. Tevens wordt er gezien de omvang van de portefeuille voor gekozen om een juridische splitsing toe te passen, waarbij een deel van de portefeuille in een VBI wordt ondergebracht. Dit betreft met name de beleggingsfondsen die geen dividend uitkeren.

## INTENSIEVE BEGELEIDING

In de loop der jaren zijn er in deze casus verschillende fases geweest die de nodige begeleiding hebben gevraagd. Allereerst de begeleiding tijdens het traject van terugkoop van de aandelen en het opzetten van de holdingconstructie. Vervolgens de overdracht van de pensioenen naar de persoonlijke holdings.

Afscheid nemen van de ‘oud-directeur’, maar wel met dien verstande (de man heeft 45 jaar voor het bedrijf gewerkt) dat dit op een financieel en gevoelsmatig juiste manier gebeurt. In dit kader hebben wij een advies- en begeleidingstraject voor de oud-directeur opgezet en een verbondenheid met de onderneming gecreëerd.

De echtscheiding. In dit kader hebben wij beide partijen begeleid bij de verdeling van het vermogen, het overleg over de hoogte van de alimentatie en begeleiding van ook de ex-partner met de financiële huishouding.

Jan begeleiden wij met het continu updaten van zijn inkomens- en uitgavenstromen. Ook adviseren wij Jan over de inrichting van zijn beleggingsportefeuilles. De ontwikkeling van zijn portefeuilles wordt met regelmaat doorgenomen. Met name kijken we of de gewenste doelen haalbaar blijven. Wat hierin meeweegt is de ontwikkeling van de levensverwachting. De verwachting is dat Jan nog de nodige tijd inkomen moet kunnen onttrekken aan zijn portefeuille. Daarnaast is Jan van plan een aantal schenkingen aan zijn kinderen te doen.

Samen met Jan, het notariaat en een fiscalist hebben we inmiddels zijn testament vorm gegeven. Zowel een levens- als een overlijdenstestament.

De actuele stand is dat Jan een woning wenst te betrekken in een ander land. Momenteel bekijken wij, zowel met een Nederlandse fiscalist als ook een fiscalist ter plekke, wat de gevolgen hiervan zijn. Zowel op fiscaal gebied als de gevolgen voor cash flow en vermogensplanning.

## STRUCTUREEL PROCES

Vermogensplanning is geen momentopname maar een structureel proces. Een vertrouwensband met de relatie is van groot belang. Vermogensplanning op zich bestaat niet alleen uit het stroomlijnen van beleggingen maar omvat een breed plan met specialisatie op financiële planning om de relatie over het totale vermogen te adviseren. ««

Barry Goedhart schreef dit artikel op persoonlijke titel. De casus betreft een bestaande relatie van zijn advieskantoor. Wel zijn de namen van de betrokkenen gefingeerd om hun anonimiteit te waarborgen.